

# Collectie – Connectie – Conversie

## *Bibliotheekbeleid PThU 2022-2026*

### Versiegeschiedenis

| <b><i>Versie</i></b> | <b><i>Wie</i></b>  | <b><i>Wat</i></b>                                                        | <b><i>Wanneer</i></b> |
|----------------------|--------------------|--------------------------------------------------------------------------|-----------------------|
| Versie 1.0           | Harm-Jan van Zeben | Bijdragen Ernst Bertelink, Jo Derkx, Anne Oechtering en Cora Weijsenfeld | 29 april 2022         |
| Versie 1.1           | Harm-Jan van Zeben | Reacties bibliotheek en bibliotheekcommissie verwerkt                    | 10 mei 2022           |
| Versie 1.2           | Harm-Jan van Zeben | Managementsamenvatting toegevoegd, documentopmaak verzorgd               | 11 mei 2022           |
| Versie 1.3           | Harm-Jan van Zeben | Wijzigingen Anne Oechtering in managementsamenvatting verwerkt           | 12 mei 2022           |
| Versie 2.0           | Harm-Jan van Zeben |                                                                          | 21 juli 2022          |
| Versie 3.0           | Anne Oechtering    |                                                                          | 11 augustus 2022      |
| Versie 3.1           | Anne Oechtering    | Bewerking n.a.v. opmerkingen HJvZ                                        | 18 augustus 2022      |
| Versie 3.2           | Harm-Jan van Zeben | Laatste redactieslag versie 3.1                                          | 19 augustus 2022      |
| Versie 3.3           | Anne               | n.a.v. van discussie en input tijdens bibliotheekoverleg                 | 24 augustus 2022      |
| Versie 3.4           | Harm-Jan van Zeben | Aanpassing SWOT en aanscherping beleidsvoornemens                        | 6 oktober 2022        |
| Versie 3.5           | Anne               | Commentaar, aanvullingen en vragen                                       | 13 oktober 2022       |
| Versie 3.6           | Harm-Jan           | Opmerkingen verwerkt, hoofdstuk 5 toegevoegd                             | 20 oktober 2022       |
| Versie 3.7           | Harm-Jan           | Laatste opmerkingen verwerkt                                             | 21 oktober 2022       |

## Inhoud

|                                          |    |
|------------------------------------------|----|
| 1. Motto .....                           | 3  |
| 2. Inleiding .....                       | 4  |
| 2.1    Interne veranderfactoren .....    | 4  |
| 2.2    Externe veranderfactoren .....    | 5  |
| 3. SWOT-analyse van de bibliotheek ..... | 6  |
| 4. Beleid .....                          | 7  |
| 4.1    Collectie .....                   | 7  |
| 4.2    Connectie .....                   | 8  |
| 4.3    Conversie .....                   | 9  |
| 5. Tot besluit .....                     | 11 |

## 1. Motto<sup>1</sup>

---

De bibliotheek van de PThU wil een plek zijn voor iedereen uit academie, kerk en samenleving om te leren, samen te werken en kennis te delen. De medewerkers van de bibliotheek dragen met hun unieke kennis en kunde zorg voor een duurzame en theologische collectie, en behoud van theologisch erfgoed. Zij vervullen een gidsfunctie in de omgang met informatie in een digitale samenleving. Zo dragen zij bij aan succes van onderzoekers en studenten.

---

---

<sup>1</sup> Dit motto is door de bibliotheekmedewerkers en het hoofd Onderzoeks- en Onderwijsondersteuning. Het maakt duidelijk waar de bibliotheek voor staat aan waarvoor haar medewerkers zich samen willen inzetten. Het is een van de uitkomsten van een reeks workshops onder begeleiding van communicatieadviseur Esther van Beem die begin 2022 plaatsvonden, en die aan de basis stonden van dit beleid.

## 2. Inleiding

De bibliotheek is bij de PThU een betrouwbare bewaarder van kennis en collecties, een gids op het gebied van wetenschappelijke informatie en een actieve speler in het ondersteunen van Open Science. De technische en organisatorische kaders voor diensten en collecties van de bibliotheek veranderen continu. Hiervoor is voortdurende aandacht nodig, om de continuïteit en verbreding van de dienstverlening te garanderen en kansen te benutten.<sup>2</sup> Enkel terugvallen op wat men al weet uit het verleden is onvoldoende. Daarnaast stelt het instellingsplan (IP) van de PThU nieuwe eisen aan onderzoek en onderwijs en daarmee ook aan de bibliotheekdienstverlening, bijvoorbeeld in de relatie tussen onderzoeksprojecten en collectievorming of ondersteuning van Open Science.

Deze factoren vragen om herzien bibliotheekbeleid. Dat beleid moet de weg wijzen naar hoe wij bij de PThU met deze uitdagingen willen omgaan en toekomstbestendig willen worden. Naast de oplossingen moet het beleid ook de grenzen van onze dienstverlening benoemen.

### 2.1 Interne veranderfactoren

Eind 2021 heeft de PThU haar besluit voor een unilocatie bekend gemaakt en haar nieuwe instellingsplan *Theologisch kleur bekennen* gepubliceerd. In het instellingsplan krijgt de bibliotheek twee concrete opdrachten: Het (blijven) verzamelen en bewaren van externe en interne kennis, zowel fysiek als ook digitaal. En ervoor zorgen, in samenwerking met andere NLU-instellingen, dat institutionele kennis ook buiten de instelling toegankelijk wordt door middel van open access.<sup>3</sup>

De unilocatie brengt tevens nieuwe uitdagingen en kansen met zich mee: Een deel van het personeel verhuist mogelijk niet mee naar de nieuwe locatie, terwijl de continuïteit en kwaliteit van de dienstverlening gewaarborgd moeten zijn. Fysieke collecties moeten de komende jaren verhuisd en samengevoegd worden en het verlies van toegang tot digitale bronnen moet worden opgevangen. Aan de andere kant is er de kans om een nieuwe ruimte in te richten volgens de huidige behoeftes en wensen van onderzoekers, studenten en bibliotheekmedewerkers.

Het onderzoek van de PThU wordt in toenemende mate interdisciplinair. Het heeft raakvlakken met medische onderwerpen, met sociologie, antropologie, muziekwetenschap, geschiedenis, psychologie etc. Een bibliotheekcollectie met theologische focus kan maar voor een deel ondersteuning bieden voor actueel onderzoek – onderzoekers zijn aangewezen op toegang tot informatie elders. Voor gedrukte informatie kan deze behoefte worden opgevangen middels IBL, maar voor digitale, middels licenties beschermde informatiebronnen zal de samenwerking met een grote universiteitsbibliotheek van essentieel belang blijven.

---

<sup>2</sup> Feedback van een van de onderzoekers van de PThU op het bibliotheek-hoofdstuk in het IP: 'Het valt me op dat de nadruk ligt op collectievorming, terwijl in mijn beleving de dienstverlening minstens zo belangrijk is. [...] [Voor h]et garanderen van die dienstverlening [...] zullen de medewerkers voldoende faciliteiten en fte [...] nodig hebben.'

<sup>3</sup> *Theologisch kleur bekennen. Instellingsplan Protestantse Theologische Universiteit 2021-2026*, p. 22: "De bibliotheek is voor veel theologisch onderzoek onmisbaar. Daarnaast is de bibliotheek het geheugen van de instelling en een afspiegeling van de expertise die in de instelling aanwezig is (geweest). Ook het bewaren van erfgoed behoort tot de taak van de bibliotheek. Bij de ontwikkeling van de collectie wordt uitgegaan van de eigen waarde van materiële en virtuele collectievorming, en bij de huisvesting wordt met de blijvende eigenheid van materiële collectievorming rekening gehouden. Bij het verwerven van externe onderzoeksfinanciering wordt zoveel als mogelijk bibliotheekbudget opgenomen om ervoor te zorgen dat projecten ook aan de collectieontwikkeling bijdragen. Bij het bepalen van de toekomstige locatie van de PThU streven we naar samenwerking met andere (universiteits)bibliotheken in dezelfde stad, waarbij het uitgangspunt is dat de bibliotheek zich zo dicht mogelijk bij het universitaire onderzoeksbedrijf moet bevinden.

Open Access speelt een steeds grotere rol in de wetenschap. Als onderdeel van de Nederlandse Levensbeschouwelijke Universiteiten (NLU) zal de PThU de komende jaren sterk inzetten op Open Access publicaties en daarin zo mogelijk aansluiten bij contracten die binnen VSNU-verband worden afgesloten." <https://www.pthu.nl/media/downloads/pthu-brochure-instellingsplan-2021-2026.pdf> Laatst geraadpleegd 8-8-2022

Op personeelsgebied hebben de laatste jaren cruciale personele wisselingen en wijzigingen plaats gevonden om te anticiperen op ontwikkelingen zoals Open Science. Tegelijkertijd zijn er onduidelijkheden ontstaan over taken, richting en verantwoordelijkheden van de bibliotheek. Daarnaast vragen onderzoekers, docenten en studenten van de PThU om nieuwe diensten en aanvullende ondersteuning, vooral rondom datamanagement, het publiceren in open access, het zoeken in databanken, het gebruik van materiaal voor onderwijs, of het ondersteunen van medewerkers en studenten op afstand.

## 2.2 Externe veranderfactoren

Corona heeft ervoor gezorgd dat leenverkeer en informatiedienstverlening meer op afstand worden verzorgd. Ook de digitale collectie heeft hierdoor een vlucht genomen en haar waarde voor de gebruiker bewezen. Bibliotheekcollecties algemeen worden minder statisch en meer digitaal: Content verschijnt zowel in print als digitaal, wordt ingekocht of op licentiebasis toegankelijk gemaakt, en is in toenemende mate gedigitaliseerd of in open access beschikbaar.<sup>4</sup> Dit vereist een andere benadering van collectievorming en een investering in flexibele en duurzame technische infrastructuur.

De toenemende digitalisering van informatie brengt met zich mee dat informatie in (te) ruime mate en van zeer wisselende kwaliteit voorhanden is. Deze complexiteit van het informatielandschap is een uitdaging voor onderzoekers en studenten. Uitstekende informatievaardigheden van zowel bibliotheekmedewerkers, studenten en onderzoekers zijn een voorwaarde om in de veelheid aan informatie en mogelijkheden de weg te kunnen vinden. Deze vaardigheid goed te beheersen is niet alleen een voorwaarde voor het doen van onderzoek, maar ook voor goed burgerschap en levenslang leren.<sup>5</sup>

In de academische context heeft digitalisering geleid tot de ambitie van *Open Science*.<sup>6</sup> In Nederland is hiervoor het Nationaal Programma Open Science opgericht: Onderzoekers en docenten worden vanaf de planning van onderzoek en onderwijs tot en met de evaluatie ervan gestimuleerd om collaboratieve, transparante en duurzame praktijken toe te passen. Hiervoor ontstaan momenteel nationale en internationale standaards, die consequenties zullen hebben voor beleid, digitale infrastructuur en ondersteuning. Bibliotheken in binnen- en buitenland spelen voor de ondersteuning van dit transitieproces een belangrijke rol. Ook onderzoekers van de PThU die al Open Science-praktijken toepassen, zoeken reeds ondersteuning bij de bibliotheek met vragen rondom richtlijnen en beleid.

Verhuizing naar Utrecht betekent dat de PThU in 2024 in dezelfde stad gevestigd zal zijn als twee van de drie NLU-partners, namelijk de TU Kampen | Utrecht en de Universiteit voor Humanistiek. Beide partners sturen steeds duidelijker aan op (operationele) samenwerking en uitwisseling van expertise. Dit levert kansen op, bijvoorbeeld op het terrein van datamanagement en collectievorming.

---

<sup>4</sup> Zie bijvoorbeeld de recente analyse van Ward de Pril, bibliothecaris van de Maurits Sabbe-bibliotheek, KU Leuven: 'The new collection directions challenge the traditional collection-building assumptions of permanence, control, and relative comprehensiveness, and urge us to reformulate our practices of selecting, acquiring, and/or giving access to collections'. Ward de Pril, 'Collection development policies for theological libraries in the digital age'. In: Carisse Berryhill (ed.), *Collection development in Theological Libraries*. Chicago: ATLA Open Press, 2022, 25-34, 26. <https://doi.org/10.31046/atlaopenpress.89>

<sup>5</sup> Zie o.a. Stéphane Goldstein (ed.), *Informed societies. Why information literacy matters for citizenship, participation and democracy*. London 2022.

<sup>6</sup> Het Nationaal Programma Open Science (NPOS) definieert Open Science als volgt: 'Open Science, of Open Scholarship, staat voor de transitie naar een nieuwe, meer open en inclusieve manier van het uitvoeren, publiceren en evalueren van wetenschappelijk onderzoek. Centraal in dit concept staat het streven naar meer samenwerking en transparantie in alle onderzoeksfases. Dit wordt onder meer bereikt door het zo vroeg en open mogelijk te delen van data, publicaties, software en resultaten.' <https://www.openscience.nl/wat-is-open-science>. Laatst geraadpleegd 8-8-2022.

### 3. SWOT-analyse van de bibliotheek

| Sterktes                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Zwaktes                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><i>Medewerkers</i></p> <p>Het bibliotheekteam is kundig, flexibel en collegiaal. De medewerkers zijn vakexperts en in staat hun kennis te delen t.b.v. onderwijs, onderzoek en valorisatie.</p>                                                                                                                                     | <p><i>Interne organisatie</i></p> <p>Door personele wisselingen en de veelheid/complexiteit aan bibliotheektaken zijn sommige taken niet belegd of is er onvoldoende tijd voor. Voor nieuwe taken is slechts zeer beperkt ruimte</p>                                                                                                                                                                                      |
| <p><i>Netwerk</i></p> <p>De bibliotheek is goed ingebed in de onderwijs- en onderzoeksondersteuning van de PThU. De afdeling onderhoudt bovendien uitstekende contacten onderwijs- en onderzoeksondersteuners van TUK, UVH, RUG en VU, en is aangesloten bij enkele belangrijke netwerkverbanden.</p>                                  | <p><i>Bi-/trilocatie</i></p> <p>Verspreiding van de collectie over meerdere opslaglocaties in drie verschillende steden bemoeilijkt de toegang tot de collectie.</p>                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Kansen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Bedreigingen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <p><i>Digitalisering en hybride werken</i></p> <p>Hybride werken, digitalisering van communicatie en diensten, uitbreiding van de digitale collecties en het ondersteunen van Open Access bieden de mogelijkheid bibliotheekdiensten ook op afstand te verlenen en onderzoeksoutput voor een breder publiek toegankelijk te maken.</p> | <p><i>Open Science</i></p> <p>Open Science is in de wetenschappelijke wereld net opgestart. Nu al is duidelijk dat de impact op het wetenschappelijk landschap enorm is. De uitdagingen in het ethische, juridische en technische domein zijn groter dan de PThU in haar eentje kan behappen.</p>                                                                                                                         |
| <p><i>Unilocatie</i></p> <p>De aanwezigheid van twee NLU-partners in dezelfde stad biedt de mogelijkheid de krachten te bundelen op het gebied van collectievorming en dienstverlening. Bovendien kan in een nieuw gebouw de fysieke bibliotheek worden ingericht naar de maatstaven van modern geesteswetenschappelijk onderzoek.</p> | <p><i>Unilocatie</i></p> <p>Personeelsverloop in de aanloop naar unilocatie bedreigt de continuïteit en kwaliteit van dienstverlening, terwijl extra inspanningen nodig zijn voor samenvoeging van collecties en het overbruggen van een periode van trilocatie.</p> <p>De unilocatie beperkt de toegang tot (digitale) bronnen bij de VU en de RUG en bemoeilijkt daardoor interdisciplinair onderzoek en onderwijs.</p> |

## 4. Beleid

Tegen de achtergrond van de genoemde interne en externe factoren en de SWOT-analyse heeft de bibliotheek een strategisch beleid opgesteld. Dit beleid is uitgewerkt in beleidsvoornemens die zijn gevat onder de noemers *collectie*, *connectie* en *conversie*.

### 4.1 Collectie

De bibliotheek van de PThU is een informatieknooppunt met een ruime collectie van meer dan 100.000 boeken en 200 lopende tijdschriftabonnementen.<sup>7</sup> Naast de digitale collectie, de fysieke studiezaal- en depotcollecties zijn er diverse archieven en bijzondere collecties. Gezien het noodzakelijkerwijs beperkte karakter van een eigen collectie, steunt de informatievoorziening van de PThU op drie sterke pijlers:

- a) Een eigen collectie met theologische focus  
Aan de hand van een zorgvuldig opgesteld en regelmatig geactualiseerd collectieprofiel wordt de collectie actief uitgebreid. De bibliotheekcommissie ziet erop toe dat het profiel goed wordt omgezet in de collectie.
- b) Partners die beschikken over grote en brede collecties, ook en vooral buiten de theologie  
PThU-medewerkers en -studenten kunnen gebruikmaken van de fysieke en digitale collecties van de VU, enkele PThU-medewerkers mogen ook gebruik maken van de fysieke en digitale collecties van de RUG. De huidige toegang tot brede en zeer interdisciplinaire collecties is een voorwaarde voor het kunnen doen van interdisciplinair onderzoek van PThU-medewerkers.
- c) De 'collectie Nederland'  
Dankzij ons lidmaatschap bij OCLC en (inter)nationale afspraken kunnen onze onderzoekers en studenten gebruik maken van collecties van elders middels het betaalbare en relatief snelle Interbibliotheaire Leenverkeer (IBL).

[4.1.1]<sup>8</sup> De unilocatie zet de toegang tot (brede, digitale) bibliotheekcollecties onder druk. De bibliotheek van de PThU zet zich daarom actief in voor samenwerking met een brede universiteitsbibliotheek die *toegang tot de (digitale) collecties* voor PThU-onderzoekers én studenten faciliteert. Daarmee legt de PThU een belangrijk fundament voor toekomstig interdisciplinair onderzoek en onderwijs.

[4.1.2] Bij de keuze van literatuurleveranciers kijkt de bibliotheek de komende jaren ook naar aanvullende dienstverlening op het gebied van attenderingsprofielen en metadatadiensten. Zo gaat de bibliotheek zo efficiënt mogelijk om met de beperkte personele capaciteit. Mogelijk leidt dit tot samenwerking met nieuwe leveranciers en het beëindigen van bestaande samenwerkingsrelaties.

[4.1.3] De bibliotheek actualiseert haar collectieprofiel in 2023 in samenspraak met het wetenschappelijk personeel. De unilocatie versterkt de noodzaak hiertoe. Directe toegang tot de fysieke collecties van VU en RUG valt immers weg.

Voor actualisering van het collectieprofiel zijn naast een inhoudelijke review van het huidige profiel ook beslissingen nodig over formaatvoorkeuren en investeringen in open access. Het profiel moet ook houvast bieden voor deselectie van collecties. De bibliotheek maakt collectieafspraken over de fysieke collectie met theologische instellingen in Utrecht die van invloed zijn op het (de)selectiebeleid, om zo het verlies van toegang tot fysieke VU- en RUG-collecties op te vangen.

[4.1.4] De bibliotheek start ruim van tevoren met de voorbereiding van de verhuizing en de daarvoor noodzakelijke samenvoeging van de collecties uit Amsterdam en Groningen. Omdat het ontdebellen en hernummeren van de collectie een substantiële inspanning vraagt bovenop de bestaande dienstverlening, schakelt de bibliotheek de ondersteuning van een externe dienstverlener in.

<sup>7</sup> Zie *Jaarverslag Bibliotheek en archief PThU 2019*.

<sup>8</sup> De nummering verwijst naar de nummering in het uitvoeringsplan (hoofdstuk 5).

[4.1.5] Bij het besluit tot aanstelling van een specialist wetenschappelijke informatie als opvolger van de bibliothecaris en archivaris is aangetekend dat het archiefbeheer door de PThU opnieuw moet worden vormgegeven. Een eerste analyseopdracht staat gepland voor 2022. Ter voorbereiding op de unilocatie werkt de bibliotheek in nauwe samenwerking met een vertegenwoordiging van het wetenschappelijk personeel vervolgens een plan uit voor het toekomstig beheer van het erfgoedarchief. Voor dat plan vormen de toegankelijkheid van informatie en de belastbaarheid van de ondersteuningsorganisatie belangrijke uitgangspunten. Daaruit volgt dat personele investeringen of toegang tot het archief via gespecialiseerde samenwerkingspartners niet op voorhand uitgesloten zijn.

## 4.2 Connectie

De fysieke ruimte van de bibliotheek is van cruciaal belang voor haar dienstverlening en voor het geesteswetenschappelijk onderzoek. Het is niet alleen een ruimte om bronnen te raadplegen, maar ook een plek voor ontmoeting en uitwisseling tussen studenten en onderzoekers onderling en met het bibliotheekpersoneel.

[4.2.1] Op de nieuwe locatie streeft de bibliotheek naar een centrale plek in het gebouw, letterlijk te midden van onderwijs en onderzoek. De inrichting van die ruimte ondersteunt studie, ontmoeting en dienstverlening optimaal. Daarvoor brengt de afdeling nauwkeurig in kaart welke eisen modern geesteswetenschappelijk onderzoek stelt aan de (studie)werkplekken in de bibliotheek. Bovendien werkt de bibliotheek aan een inrichting die uitwisseling met de bibliotheekmedewerkers ondersteunt, zodat optimaal gebruik gemaakt kan worden van de aanwezige expertise.

[4.2.2] De bibliotheek blijft met haar catalogus, digitale repository en onderzoeksportal bijdragen aan de zicht- en vindbaarheid van de PThU. Maar nieuwe functionaliteit, toepassing ervan en de onderliggende technische infrastructuur vragen om voortdurend uitbouwen en bijhouden van expertise. Enerzijds om kansen te benutten zoals het beschikbaar stellen van artikelen met een beroep op amendement Taverne. Anderzijds om risico's op bijvoorbeeld het gebied van dataveiligheid tot een absoluut minimum te beperken. Met scholing en een actieve rol in relevante netwerkverbanden houdt de bibliotheek haar kennis op peil.

[4.2.3] De bibliotheek wil haar collectie zo transparant en toegankelijk mogelijk maken, en zo de zelfredzaamheid van onderzoekers en studenten vergroten. Op die manier komt de beperkte personele capaciteit en expertise optimaal ten goede aan onderwijs en onderzoek. Maar voor die toegankelijkheid is integratie van de door de bibliotheek gebruikte (informatie)systemen in het nieuwe IAM-landschap<sup>9</sup> van de PThU een voorwaarde. In het ontwerp van het nieuwe IT-landschap ziet de bibliotheek daarom samen met Functioneel Beheer toe op continuïteit en optimalisering van die digitale toegankelijkheid.

[4.2.4] De bibliotheek stelt haar fysieke collectie ook open voor belangstellenden van buiten de instelling. Zij kunnen met een gratis lenerspas de fysieke collecties raadplegen of lenen, of titels via het Interbibliotheccair Leenverkeer (IBL) aanvragen. Omdat haar beschikbare capaciteit en middelen schaars zijn, geeft de bibliotheek waar nodig voorrang aan eigen onderzoekers en studenten. Zo wordt stagnatie van het primaire proces voorkomen.

[4.2.5] De sterke netwerkpositie van de bibliotheek helpt de dienstverlening actueel te houden, standaards te volgen en krachten te bundelen. De bibliotheek continueert daarom de bestaande actieve deelname aan lokale, landelijke en Europese samenwerkingsverbanden zoals de *Wergroep Speciale Wetenschappelijke Bibliotheken* (WSWB) en de *Vereniging voor het Theologisch Bibliothecariaat* (VThB), tenzij de unilocatie in specifieke gevallen verdere samenwerking overbodig maakt. De bibliotheek breidt haar netwerk op het gebied

---

<sup>9</sup> IAM staat voor identity and access management.



van Open Science uit, om zo daarmee samenhangende dienstverlening te versterken en ontbrekende specialistische kennis binnen de PThU deels te compenseren.

[4.2.6] Een nieuwe kijk op *connectie* vraagt om een herbezinning op de rol van en samenwerking met de bibliotheekcommissie. Na vaststelling van dit beleidsdocument reikt het College van Bestuur de kaders aan waarbinnen bibliotheek en bibliotheekcommissie het gesprek hierover kunnen voeren. In dat gesprek bekijken de partijen uitdrukkelijk ook hoe de bibliotheekcommissie een rol kan spelen in het vergroten van de tijdige consultatie van de bibliotheek in informatie(dienstverlenings)vraagstukken. De uitkomst van deze gesprekken vormen de basis voor een nieuw uit te werken bibliotheekreglement.

### 4.3 Conversie

*Het uiteindelijke doel van de bibliotheek is het faciliteren van kennisontwikkeling. Met conversie bedoelen we dan ook dat iets nieuws ontstaat, nieuwe kennis die gedeeld wordt met elkaar en met de buitenwereld.*

[4.3.1] Om zelf nieuwe kennis op te doen in een academisch landschap waarin informatie in (te) ruime mate voorhanden is, kunnen onderzoekers en studenten niet zonder gedegen informatievaardigheden. In de ogen van de bibliotheek is iemand informatievaardig als hij/zij onderkent dat hij/zij informatie (publicaties, data, primaire bronnen) nodig heeft, de benodigde informatie kan vinden, de gevonden informatie evalueert, en de informatie effectief en ethisch verwerkt. De bibliotheek wil in nauwe samenwerking met de onderwijsprogrammamanagers en leerstoelgroepvoorzitters een sleutelrol spelen in het vergroten van informatievaardigheden binnen de instelling.

[4.3.2] Nieuwe technologieën en nieuwsoortige bronnen maken dat onderzoekers, studenten én de bibliotheekmedewerkers zelf hun informatievaardigheden voortdurend moeten uitbreiden. Om de gebruikers door het informatielandschap te gidsen, moeten de kennis en vaardigheden van de bibliotheekmedewerkers actueel en van uitstekend niveau zijn, inclusief de presentatie- en didactische vaardigheden van de medewerkers. De bibliotheekmedewerkers volgen daarom de komende jaren scholing die bijdraagt aan kennisvergroting en competentieontwikkeling op het gebied van informatievaardigheden.

De PThU heeft als missie '[o]nze theologische kennis en ervaring [in te] zetten [...] om kerk, wetenschap en samenleving te inspireren en te vernieuwen.' Open Science is een kans en onmisbaar vehikel om deze missie te realiseren. Open Science vraagt een cultuurverandering die het hele onderzoeksproces beïnvloedt. Deze transitie vergt een PThU-brede, gecoördineerde aanpak. Een werkgroep Open Science doet hiervoor vanaf 2022 het nodige vooronderzoek en stelt vervolgens een plan van aanpak op.

[4.3.3] Open Science bepaalt in toenemende mate de dienstverlening van bibliotheken in een academische context, ook bij de PThU. Die ontwikkeling biedt de PThU de kans haar centrale plek als kenniscentrum en internationaal centrum voor theologisch onderzoek en onderwijs verder uit te bouwen.

De bibliotheek biedt nu al dienstverlening op het gebied van Open Science. De medewerkers ondersteunen bijvoorbeeld bij de opslag en het delen van onderzoeksdata, het archiveren en toegankelijk maken van publicaties in de institutionele repository, en de controle van invoer in het onderzoeksportal.

De komende jaren breidt de bibliotheek de bestaande dienstverlening uit met:

- duurzame ondersteuning van bredere Open Science-praktijken (bijvoorbeeld ondersteuning bij het beschikbaar stellen van open educational resources);
- inventarisatie van en aansluiting bij internationale standaards (bijvoorbeeld voor het vindbaar en bruikbaar maken van onderzoeksdata);
- infrastructurele oplossingen en voorzieningen voor die standaards (bijvoorbeeld door de juiste repository te kiezen per onderzoeksproject);
- uitgebreidere voorlichting en begeleiding van medewerkers en studenten, en;

- het afsluitende kwaliteitsmanagement.

Die uitbreiding van de dienstverlening vraagt om substantiële investeringen in:

- de uitbouw van ons kennisnetwerk rondom Open Science en aansluiting bij werkgroepen (om bijvoorbeeld op de hoogte te blijven van 'best practices' op het gebied van metadatering en om het perspectief van kleine instellingen te borgen in landelijke overlegorganen);
- infrastructuur (het toenemend belang van digitale diensten in combinatie met de ontvlechting van de VU vraagt bijvoorbeeld om andere oplossingen voor onderzoeksdataopslag);
- kennis (bijvoorbeeld opleidingen op het gebied van data support en 'embedded librarianship'), en;
- personeel. Die investering in personeel wordt ten laatste in 2024 concreet in uitbreiding van de formatie van de bibliotheek met een voltijdsaanstelling.

## 5. Tot besluit

Dit beleidsdocument begon met het motto dat de bibliotheek gezamenlijk heeft opgesteld. Het document geeft tevens een overzicht van veranderfactoren. Het schetst een beeld van een sterk veranderende omgeving. Die veranderingen brengen grote opgaven met zich mee die de bibliotheek heeft vertaald in een aantal beleidsvoornemens. Het vaststellen van dit beleidsdocument is nodig om de hernieuwde oriëntatie van de bibliotheek in de organisatie te verankeren. Het is tevens het startsignaal voor de medewerkers om aan de slag te gaan met de omzetting.